ЕШІЇ 18 СЕПТЕМВРІ 1838. № 74. JASSY 18/30 SEPTEMBRE 1838.

АЛБИНА РОМѪНЕАСКЪ — ABEÌLLE MOLDAVE

ГАЗЕТЪ ПОЛИТИКЪ, ШИ ЛИТЕРАЛЪ | GAZETTE POLITIQUE ET LITTERAIRE

ЕШІЇ.

Бȣлетінȣл офічіал пȣблікъ о ꙟмпъртъшіре асȣпра стърії сънътъції лъкȣіторілор дін Прінціпатȣрі, каре ȣрмѣѕъ а фі дін челе маї ꙟмпъкътоаре. Дар чюма нȣ аȣ ꙟнчетат пе а дрѣпта Дȣнърії. Ꙟн четатѣ Сілістріа аȣ мȣріт ꙗр ȣн ом, ші моліпсірѣ ȣрмѣѕъ ла Волкаі-Баѕар ші ла Враца, ꙗ аȣ маї споріт дінколо де Балканȣрі, претȣтіндене дрегъторііле локале ꙟнтребȣінцаѕъ міжлоаче кȣвіінчоасе пентрȣ ꙟмпȣцінарѣ ръȣлȣї. Пе лініа Дȣнърії с'аȣ ꙟндоіт акȣма мъсȣріле челе маї енергіче, цѫнтітоаре де а пъстра старѣ сънътъції, кȣ каре Прінціпатȣріле сѫнт датоаре мінȣнатȣлȣї ашъѕъмѫнт де карантінъ.

JASSY.

Le Bulletin officiel publie une comunication sur l'état sanitaire des habitans de deux Principautés, qui continue d'être des plus satisfaisans, mais la peste n'a point encore cessée sur la rive droite du Danube. Dans la forteresse de Silistrie un homme en est mort; la contagion continue à Volcai-bazar et à Vrazza, et elle vient d'augmenter au-de-la des Balcans, partout les autorités locales emploient des moyens convenables pour la diminution du mal. Sur la ligne du Danube viennent d'être redoublées les mesures les plus efficaces et propres au maintien de l'état sanitaire, que les Principautés doivent à l'excellent établissement des quarantaines.

НОВІТАЛЕ ДІН АФАРЪ.

ТȢРЧІА.

Константінополі: Ꙟн 12 Авгȣст с'аȣ сербат ѕіȣа аніверсалъ а сȣіреї пе трон М. С. Сȣлтанȣлȣї, прін детȣнъріле обічнȣіте де салве; сара маїнаінте ера ілȣмінате капіталіа ші Босфорȣл.

Скрісорі де ла Смірна аратъ къ міністрȣл требілор стреіне Решід-Паша, ші мȣшірȣл де Аідін Тахір Паша сосісе ꙟн ачѣ політіе ꙟн 6 Авг: Екс: са Решід-Паша ȣрмасе ꙟн 12 а са къльторіе пе ла Малта.

Ескадра Енглеѕъ, комендȣітъ де адміралȣл Стопфорд, сосісе ꙟ 6 ла Малта, венінд де ла Тȣніс.

Старѣ сънътъції ла Константінополі ера фоарте ꙟмпъкътоаре, дар ла Смірна ȣрмасе вро кѫтева ловірі де чюмъ ꙟнтре ꙟмпопорарѣ Евреꙗскъ. Кȣмпліта ачѣстъ епідеміе іѕбȣкні-се асеміне ла Трапеѕȣнт, дȣпъ рапортȣріле пріїміте дін ачѣ політіе ꙟн 10 Авгȣст.

Дін ꙟнщіінцъріле офічіале съ аратъ кȣмкъ ла ловірѣ кȣ Мȣнтенегрінії, Аȣстріенії аȣ пердȣт вро 17 морці ші пе атъца ръніці, ꙗр дін Мȣнтенегріні аȣ періт ла 140. Прекȣм съ веде ꙟнкеета армістаре нȣ съ паре а фъгъдȣі паче ꙟнделȣнгатъ, къч ачещі лъкȣіторі въдеск маре плекаре аш ръсплъті. Маї алес къ ꙟн-

www.dacoromanica.ro

търтъторії пентрꙋ де а ꙟнсꙋфлецї кътръ дꙋшмънії аꙋ лъцїт ꙟнтре ії ворба кꙋмкъ Сервіа ва съ лі трімата ажꙋтор. Гꙋвернꙋл де Далмація аꙋ трімес ла пꙋнтꙋріле аменінцїте кꙋвенітъ пꙋтере ꙟнармата, спре а ръспінџе сꙋмеціа нъвълітърілор.

Фоіле пꙋбліче скріꙋ де ла Александріа ꙟн Египет кꙋмкъ дꙋпъ сꙋпꙋнерѣ Дрꙋзілор каре аколо саꙋ пꙋблікат, арміа Египтенілор, саꙋ ꙟмпърціт ꙟн тріі марі корпосꙋрі, сꙋб команда лꙋі Ібраім, Соліман ші Мꙋстафа-Паша ші стъ гата ꙟн Сіріа. Мехмед Алі, каріле авѣ съ кълътореаскъ ꙟн Египетꙋл де сꙋс, деодатъ аꙋ скімбат планꙋл сеꙋ. Деспре крещерѣ апелор Нілꙋлꙋі нꙋ ꙋрмѣзъ ꙟщііинцърі прііинчоасе, (щіꙋт есте къ ꙟн Египет нꙋ плоа, ші нꙋмаі регꙋлата ръвърсаре а апелор Нілꙋлꙋі адапъ пе пъмѫнт кꙋ требꙋінчоаса родіреі ꙋмезалъ). Чꙋма ꙋрма оарече. Віце-Краюл каріле аꙋ фост афлат семне де міне де аꙋр, авѣ скопос а мерџе сінгꙋр кꙋ мініерії Аꙋстріені ла Тасокел спре дісковерірѣ ачестꙋі метал.

РОСІА.

Де ла Одеса ꙟнщііинцазъ кꙋмкъ ꙟн 6 Аꙋгꙋст сосісе аколо амбасадорꙋл Францез ла кꙋртѣ ꙟмпърътѣскъ де Росіа Д. баронꙋл де Барант каріле ꙟнтрасе ꙟндатъ ꙟн карантінъ, ꙋнде генерал-гꙋвернаторꙋл контеле де Воронцов лꙋꙋ фъкꙋт візітъ а доꙋа зі. ꙟн 9, негꙋціторії де ла Одеса аꙋ дат ꙟн чінстѣ генерал-гꙋвернаторꙋлꙋі о стрълꙋчітъ сербаре де адіо (зіꙋа бꙋнъ), фіінд къ контеле Воронцов ꙟнтрепрінде о кълъторіе ꙟн църи стръіне.

КРЪІА ЛОМБАРДО-ВЕНЕЦІАНЪ.

Газета де Мілано дін 25 Аꙋгꙋст кꙋпрінде ꙋрмътор рескріпт ꙟмпърътеск, адресꙋіт кътръ К. К. ꙟ. С. Архідꙋка Віце-Краюл:

„Юбітꙋле ꙋнкю!

Ла прілежꙋл ꙟнкоронърії Меле ꙟ кръіа Ломбардо-Венеціанъ, Ам сокотіт де кꙋвіінцъ а хотърі ꙋрмътоаріле:

1.) Тоате персоаніле каре ꙟн ачѣстъ Кръіе саꙋ сꙋпꙋс черчетърії пентрꙋ ꙟмвіновъціре асꙋпра Статꙋлꙋі, ші акꙋма сѫнт афлътоаре сꙋб педѣпсъ, віневоеск а лі ерта ръмъшіца осѫндеі.

2.) Черчетъріле каре акꙋма съ фак ꙟ ачѣстъ Кръіе асꙋпра челор де фацъ пентрꙋ ꙋнелтіріле політіче, аꙋ а съ дісфіінца де тот, ші асеміне черчетърі пентрꙋ ꙟнвіновъцірі, ꙋрмате ꙟнаінтѣ ачестеі а Меле хотърірі, ніч съ вор ꙟнчепе де ноꙋ акꙋм.

3.) Персоаніле дін зіса Кръіе, каре пентрꙋ къ аꙋ фост аместекате сѣꙋ компрометꙋіте ꙟ ꙋнелтіріле політіче, ші саꙋ мърџініт а петрече ла ѣре ꙋн лок, вор къпъта ꙟндатъ а лор слобозеніе.

4.) Ачеі карії пентрꙋ тот ачел кꙋвѫнт саꙋ сꙋпꙋс леџꙋіреі нꙋміте *preccetto politico*, ꙟндатъ съ вор ꙋшꙋра де ачѣста.

5.) ꙟ прівірѣ фꙋгарілор політічі дін кръіа Ломбардо-Венеціанъ, карії дореск а съ ꙟнтꙋрна ꙟн а лор патріе, Еꙋ воеск ка, съ се апліквꙋаскъ ші асꙋпра лор діспозіціїле кꙋпрінсе ꙟ 52, ꙟнсъ кꙋ кондіціе, а адресꙋі ії кѣр ла Міне черэріле ꙟнтꙋрнърії лор, сꙋпꙋіндꙋсъ ла ачеіа, каре Еꙋ асꙋпра ачестор черері дін казꙋ ꙟ казꙋ, кꙋ лꙋарѣмінте челор кꙋргътоаре ші ꙟн ꙋрмарѣ пърінтещілор Меле кꙋџетърі воі афла де кꙋвіінцъ а хотърі.

ꙟнсъ ачел че съ атінџе де ачії фꙋгарі політічі, карії нꙋ дореск а съ ꙟнтꙋрна ꙟ патріе, ачестора ле ꙟмвоеск ка съ лі съ дее вое а съ дісцера, дѣкъ ачѣста о вор чере прін каналꙋріле кꙋвеніте.

6.) Черэріле пентрꙋ вое де а съ ꙟнтꙋрна ꙟ а лор політіе сѣꙋ а съ дісцера, сѫнт даторі а фаче кꙋноскꙋте фꙋгарії політічі ꙟнтр'ꙋн ан дін зіꙋа ꙟнщііинцърії ачестеі де фацъ а Меле воінце, фіінд къ ꙟн алт фелю, дꙋпъ тречерѣ ачестꙋі термін, ꙟнтрꙋ тоате съ вор трактарісі дꙋпъ леџꙋіріле ꙟмфіінцате.

ꙟмпъртъшіндꙋсъ ачѣстъ а Ме воінцъ, въ ꙟндемн, де а пꙋне ꙟ лꙋкраре ꙟндатъ мъсꙋріле ꙟнсъмнате прін дрегъторііле компетенте."

www.dacoromanica.ro

Ꙟщііінцърі де ла Мілано, аратъ кꙋмкъ М. М. Сале Ꙟмпъратꙋл ші Ꙟмпърътѣса, Ꙟмпреꙋнъ кꙋ Архідꙋчії, аꙋ мерс Ꙟ 8 Септ: (27 Авг:) ꙁіꙋа сербъторе а сф: Маріа Ꙟ бісеріка сф: Амброзіо, кꙋ маре кортеж. Ла Ꙟнтраре бісерічії, М. М. Сале аꙋ пріиміт Сфѫнта агіазмъ де ла Пр: С. Кардінал-Архіепіскопꙋл.

Тот Ꙟн ачіа ꙁі с'аꙋ адꙋс Ꙟнапоі ла Монца корона де фіер, тот кꙋ ачеле церемоній каре ꙋрмасе ла мꙋтаре еі ла Мілано. Прін поронка М. С. Ꙟмпъратꙋлꙋі, съ ва пъстра Ꙟ вііторіме асеміне мантіа ші спада Кръіаскъ че саꙋ Ꙟнтребꙋінцат ла Ꙟнкоронаціе Ꙟн Домꙋл ла Монца, іар скіптрꙋл ші помꙋл, съ вор пъстра Ꙟн бісерка де Сан-Маркꙋс ла Венеціа.

Ла Мілано аꙋ ꙋрмат Ꙟн 9 Септемвріе о маре парадъ бісерічѣскъ; пе піаца парадеі ера Ꙟтрꙋніте 2 баталіоне де вѫнъторі, 13 де інфантеріе, 3 де гренадірі; ші 14 ескадроане де ꙋсарі, 18 батерії кълъреце, сꙋв команда фелдмаршалꙋлꙋі контеле Радецкі. М. С. Ꙟмпъратꙋл, Ꙟнсоціт де архідꙋчії, аꙋ сосіт кълаіре ла 10 чѣсꙋрі ші аꙋ петрекꙋт фронтꙋріле; М. С. Ꙟмпърътѣса прекꙋм ші архідꙋкеселе ꙋрма Ꙟн тръсꙋрі. Архідꙋка Франц-Карло ші архідꙋка Фердінанд д' Есте съ афла Ꙟнаінтѣ регіментꙋрілор че поартъ а лор нꙋме. М. М. Сале ші тоатъ фаміліа Ꙟмпърътѣскъ аꙋ мерс дꙋпъ ачеіа Ꙟн параклісꙋл сꙋв корт, ꙋнде аꙋ фост фаціъ ла Сф: Літꙋргіе, апоі М. С. Ꙟмпъратꙋл аꙋ поронічіт съ дефілꙋіаскъ трꙋпеле Ꙟнаінтѣ са, ші аꙋ ростіт генералꙋлꙋі комендант депліна Са мꙋлцъміре пентрꙋ мінꙋната старе а трꙋпелор. Сара, аꙋ ꙋрмат Ꙟ театрꙋл де ла Скала ꙋн бал стрълꙋчіт че політіа Мілано аꙋ дат Ꙟ чінстѣ М. М. Сале, кареле аꙋ фост фацъ Ꙟмпреꙋнъ кꙋ архідꙋчії ші архідꙋкеселе.

Ꙟн 10 Септемвріе, М. С. Ꙟмпъратꙋл аꙋ фост фацъ пе піаца парадеі ла маневра тактікъ ші ла еволꙋціїле ꙋнеі дівізії де інфантеріе і о брігадъ де кавалеріе. Дꙋпъ че Ꙟмпреꙋнъ кꙋ архідꙋчії, М. С. Ꙟмпъратꙋл аꙋ трекꙋт кълаіре Ꙟнаінтѣ фронтꙋлꙋі, М. С. аꙋ мерс съ інаꙋгꙋреꙁе кꙋ маре соленітате Аркꙋл пъчії. Аколо, пресідентꙋл академиії фрꙋмоаселор арте, кавалієре Лондоніо, аꙋ ростіт ꙋн кꙋвѫнт кътръ М. С. Ꙟмпъратꙋл, дꙋпъ каре аꙋ Ꙟнчепꙋт маневріле дівізії де інфантеріе. М. С. Ꙟмпърътѣса Ꙟмпреꙋнъ кꙋ архідꙋкеселе ера фацъ Ꙟн тръсꙋрі ла інаꙋгꙋраціа прекꙋм ші ла маневріле трꙋпелор, Іар фіінд къ дꙋпъ мѣꙁъ фоарте аꙋ фост плоат, апоі прівеліщѣ ші фокꙋл де артіфіціе че аве съ ꙋрмеꙁе ла Арена, с'аꙋ ꙋрніт пе алтъ ꙁі.

ПРꙋСІА.

М. С. Кралꙋл Прꙋсії ші Ꙟ. С. прінцеса де Лігніц с'аꙋ порніт Ꙟн 9 Септемвріе ла Магдебꙋрг ꙋнде аꙋ а ꙋрма марі маневре.

ФРАНЦІА.

Ла Паріс саꙋ фъкꙋт о черкаре де ноꙋ машіні, о тръсꙋръ кꙋ абꙋрі, търгѫнд дꙋпъ сіне алте доꙋ, саꙋ преꙋмблат пін кѫтева ꙋліці а політіеі фъръ дрꙋм де фіер, че пе обічнꙋіте павеле, ші черкаре аꙋ ешіт фоарте немерітъ. Д. Пꙋгніо де ла Ангꙋлем аꙋ афлат о ноꙋ тръсꙋръ, каре, фъръ каі ніч абꙋрі, кълъторещє кꙋ репеціꙋне де 7 міле пе чѣс, черкаре ачестеі тръсꙋрі авѣ асемене съ се факъ ла Паріс.

О ордонанцъ Кръіаскъ датъ Ꙟн ꙋрмаре ꙋнꙋі хрісов а С. С. Папа, аꙋ ꙋрзіт Ꙟн посесііле Францеꙁе дін Норд-Афріка о Епіскопіе, а къріа Епіскоп ва лъкꙋі ла Алџір, ші каріле ва фі сꙋв повъцꙋіре Архіепіскопії де ла Аікс. Епіскоп де Алџір саꙋ алес абатꙋл Дюпюш.

ГЕРМАНІА.

Де ла Ваімар Ꙟнщііінцаꙁъ кꙋмкъ Ꙟ 6 Септемвріе (25 Авг:) дꙋпъ мѣꙁъ, сосісе аколо Ꙟ. С. Ꙟ. Маріле-дꙋка Кліроном а Росії. М. С. Ꙟмпъратꙋл Ꙟнтімпінасе пе іꙋбітꙋл сꙋ фіꙋ сѫнгꙋр, фъръ вре о светъ. Коборѫндꙋсе ла куртѣ Маре-дꙋкалъ Ꙟн белведерꙋ, Ꙟналтеле

www.dacoromanica.ro

персоане с'аꙋ ꙋрат де мꙋлцимѣ адꙋнатъ, прін стрігъріле де ꙋра! Прівірѣ воіоасъ ші сънінъ а Марелꙋі-Дꙋка Кліроном, аꙋ лініщіт деплін пе ачії че съ ꙟгріжѣ де ꙟболнъвірѣ са де маінаінте. Ꙟн 10, съ аштепта ла Ваімар Маре-Дꙋкеселе Маріа ші Олга Ніколаіевна. Чіне візітѣѕъ акꙋм белведерꙋ маі нꙋ ар креде къ аколо лъкꙋеще ꙋн Ꙟмпърат; тоате гвардііле сѫнт депъртате; Монархꙋл віецꙋеще ꙟн одіхнъ ꙟн міжлокꙋл стрълꙋчітелор сале рꙋденії, візітѣѕъ ашеѕъмѫнтꙋріле, інстітꙋціііле, ші фіінд къ локꙋл афлърії М. С. Ꙟмпъратꙋлꙋі ла Ваімар ӂі есте плъкꙋт, апоі тоці съ лінгꙋшеск аколо кꙋ нъдеждѣ кꙋмкъ М. С. ва прелꙋнџі тімпꙋл петречерії сале ꙟн ачѣ політіе.

Прінцꙋлꙋі Лꙋідполд, ал трііле фіꙋ М. С. Краюлꙋі де Баваріа, ера съ се ꙟнтъмпле о ненорочіре, къчі спъріїндꙋсе калꙋл де детꙋнъріле артелерії, нꙋмаі ӂібачіа кълъреꙋлꙋі аꙋ пꙋтꙋт съ ꙟмпіедече а са кѫдере.

О кꙋмплітъ ꙟтъмпларе саꙋ дескоперіт ла Емден, пе малꙋл мърії, ꙋнде саꙋ сфърмат ꙋн вас. Фіінд къ ніч тімпꙋл ніч локꙋл нꙋ фъчѣ пꙋтінчоасъ о сфърмаре де корабіе апоі 5 дін марінарі саꙋ арестꙋіт, ші дꙋпъ черчетаре саꙋ афлат къ ачел вас ера Амеріканꙋл бріг нꙋміт Браганца, авѫнд де капітан пе Жолі, каріле плꙋтѣ де ла Філаделфіа ла Ценꙋа. Пе очеанꙋл Атлантік саꙋ нъскꙋт о ребеліе ꙟнтре марінарі, карії аꙋ арꙋнкат ꙟн маре пе капітанꙋл кꙋ кърмачꙋл, ꙗр пе чеаланці пасажері кꙋ а лор фемеі ші копії ꙗꙋ ꙟкіс ꙟ каютъ (къмаръ ꙟ корабіе) ші ꙟн ꙋрма мꙋлторі рꙋгъчꙋні дін партѣ ненорочіцілор арестꙋіці, марінарії ꙗр фі пꙋс ꙟн о баркъ маре, ші лі ар фі дат дрꙋм спре църмꙋл Портꙋгалієі. Ꙟн кꙋрсꙋл ачестеі черчетърі, ꙋн марінар саꙋ ѕꙋгрꙋмат ꙟн ꙟкісоаре. Газетіле де Лондра лъмꙋреск ачѣстъ ꙟтъмпларе ꙟнщііцѫнд къ дꙋпъ че аратата баркъ, ꙟ кꙋрс де 25 чѣсꙋрі, аꙋ плꙋтіт рътъчінд пе океан о кале де 350 міле, апоі ꙟнтълніндо ꙋн вас Енглеѕ, анꙋме капітанꙋл Фавлер, аꙋ скъпат пе ненорочіції ші ꙗꙋ дебаркат пе църмꙋл Англіеі ла Брінок.

Ꙋн жꙋрнал періодік, нꙋміт Панорама Германіеі, дескріе тоате монꙋментіле пꙋбліче че съ фак акꙋм ꙟн Германіа, ꙟнтре ачесте съ ꙟсамнъ статꙋа ꙟмбꙋнътъцітꙋлꙋі Ꙟмпърат Франціскꙋ, пе каре лъкꙋіторії Галіції аꙋ пꙋс ла Станіслав ꙟ семн де а лор кꙋноштінцъ. Асемене съ ꙟналцъ статꙋіле славітꙋлꙋі поета Шіллер, а векꙋлꙋі ѕꙋграв Алберт Дюрер ла Нірнберг, ꙋнде каса ачестꙋꙗ саꙋ сфінціт кꙋ ꙋн темплꙋ. Маестрії де мꙋзікъ Моцарт ші Бетофен асемене аꙋ а лор монꙋментꙋрі, ꙗр лѫнгъ Мінхен съ ꙟналцъ монꙋментꙋл Баваріа. Ꙟсъ ачел маі ꙟсъмнъторі, ва фі монꙋментꙋл че съ ва ꙟнълца лѫнгъ Ліп-Детмолд ꙟ чінстѣ лꙋі Армініꙋс сѣꙋ Херман, іроꙋл Германілор векі, каріле ла анꙋл 9 де ла Хс, аꙋ ꙟнфрѫнт легіоаніле Романе сꙋб команда лꙋі Варꙋс. Ачѣстъ ꙟтъмпларе ꙟтрꙋ атѫта аꙋ фост ꙟнтрістат пе Ꙟмпъратꙋл Авгꙋст, ꙟнкът неконтеніт ші прін сомн стріга: „Варꙋс ꙟнтоарнъмъ легіоніле меле!„. Ачест монꙋмент, ва фі о статꙋе де осташ, 170 палме ꙟналт де ла басіс пън ла крещет, ꙟнфъцошінд пе ачест шеф а Херꙋскілор рѫдікѫнд сабіа ꙟ сꙋс спре семн де бірꙋінцъ.

Ꙟнболнъвірѣ серіоасъ каре Краюл Баварії къпътасе ꙟн времѣ афлърії сале ла Аꙋгсбꙋрг, съ сꙋісе ла фоарте ꙟналт град, ꙟ ѕіꙋа а шесе, дар с'аꙋ ꙟмпꙋцінат ꙟ 10 Сентемвріе, ші ꙟнтъꙋл доктор Д. де Венцел, нъдъждꙋꙗ кꙋрмѫнд о деплінъ ꙟнсънътошере.

Ла Аꙋгсбꙋрг аꙋ ꙋрмат ꙟн 10 Септ: ꙟнтъꙗ маневръ а трꙋпелор адꙋнате ꙟн табъръ, де ші тімпꙋл ера фоарте непріінчос, фіінд фортꙋнъ ші плоіе кꙋ віоще.

ПЕРСІА.

М. Хронікл скріе кꙋмкъ амбасадорꙋл Енглеѕ Д. Мак-Неіл ла кꙋртѣ Персієі, ар фі плекат де ла постꙋл съꙋ. Деспре алтъ парте съ аꙋде кꙋмкъ шахꙋл ар фі рѫдікат аседіа четъції Херат ші къ сар фі търгѫнд асꙋпра Мешед.

(Ꙋрмѣѕъ Сꙋплемент).

www.dacoromanica.ro

СУПЛЕМЕНТ.

ЛА №: 74 А АЛБІНЕЇ РОМѪНЕЩЇ СЕПТ. ꙟН 18.

ІТАЛІА.

Де ла Неаполі ꙟщіінцѣꙁъ дін 11 Август урмътоаріле: Дупъ ун репаос де кѫтева ꙁіле, мунтеле Везувіу аў фъкут астіꙁ о ноуъ ірупціе (іꙁбукніре); еа аў ꙟнчепут ку ун вует маї путернік декѫт тунетул, пропъшітъ фіінд де о лунгъ колонъ (стѫлп) де фум, ꙟн урмъ, о флакеръ рошіетъ аў стръбътут дін сінул мунтелуї ші ꙁгуръ ꙟнсоцітъ де о мулціме де ченушъ ші де лавъ (мігмъ де металурі топіте) саў ръвърсат прін ун ноў кратер (аша съ нумеще хъітура ꙟ кіп де хорн прін каре есъ дін мунте матерііле арꙁътоаре) че саў дескіс дін 2 але ачестеі луні. Волканул лукрѣꙁъ неконтеніт, ші старѣ атмосферії прекум ші алте семне партікуларе, преꙁік ун феномен фоарте екстраордінар каріле, аменінцаꙁъ ку вре о ненорочіре. Стръмутарѣ лъкуіторілор депе поліле мунтелуї урмѣꙁъ ку гръбіре, фіешкаре фуџе луѫнд ку сіне тоате лукруріле прецуоасе.

Черчетъріле ла політіа Помпеіа (каре де ла анул 79 де ла Хс. аў ꙁъкут акоперітъ суб ченуша Везувулуї), съ фак ку маре енергіе: Ерї саў афлат аколо лукрурі фоарте ꙟнсемнътоаре. Тоцї стрѣінії съ гръбеск а мерџе ла фаца локулуї спре а ведѣ одоаріле антіче каре акума ꙟмфъцошаꙁъ ачѣстъ політіе ꙟнвіетъ.

ІСПАНІА.

Деспре реꙁултатуріле кѫщігате де Карлістії ла апърарѣ четецїї Морела че ера аседіатъ де Хрістінієнії, съ маї афлъ ꙟнкъ урмътоаре дескріере: генералул Ораа аў даг де трії орі асалтул, ші чѣ депе урмъ датъ ꙟ 17 Август, ростінд маї ꙟнтѫї трупелор ун кувѫнт прін каріле ле аў арътат невоіа а біруї, сѣў а мурі. Атакул съ фъчѣ дін ѫмбе пърцї ку куражул деꙁнъдеждуіреї; губернаторул четъції Карлістул генерал Кабанеро, повъцуіа апърарѣ. Колонеле Хрістініене че атакуіа четатѣ съ алкътуіа дін гренадірії де ла Порто, ші дін доуъ баталіоане дін стреіні а регіментулуї дін Афріка, ꙟ мінутул кѫнд авеа съ ꙟнчѣпъ асалтул, лъкуіторії дін четате аў ꙟфіпт пѫіне ла капътул баіонетелор, ші карне ла ланче де фіер, ꙁікѫнд спре дефъімаре кътръ Хрістінієнії съ віе съ ле еа. Хрістінієнії аў пієрдут 1800 оамені ꙟ бреша. Генералул Ораа ꙟнсуші ера съ се пріндъ де ун офіцер Карліст ші нумаї іуцала калулуї сеў лаў путут скъпа.

ВАРІЕТЪЦЇ.

(Ꙟкеєрѣ антіквітъцілор діскоперіте ꙟн цара Ромѫнѣскъ.)

Тоате ачесте букъцї, съ ведъ къ аў фост ніще обіекте де службе реліџіоасъ, рапортѫндусе маї ку сѣмъ ла служба жъртфелор, че фъчѣ Гречії ші Романії, фіінд къ ꙟнтре антіквітъціле ачестор нѣмурі, че ведем дескрісе ꙟ кърцї, гъсім уннеле каре аў мултъ асемънаре ку ачестѣ че акум саў дескоперіт.

Дакъ ачесте обіекте с'ар фі пъстрат пѫнъ акум несмінтіте прекум саў гъсіт де ачел църан, ар фі фост непрецуіте деспре а лор фрумусеце ші рарітате; дар дін ненорочіре църанул, дупъ че ле аў цінут аскунсе ун ан, ле аў вѫндут унуї Сѫрб калдъръмціу ꙟн патру мії леї; ачеста авѫнд де гѫнд съ ле топѣскъ ле аў сфъръмат ку топорул ші ле аў тъет пе челе маї мулте ꙟнтр'атѫта ꙟн кѫт д'абіа лі съ поате куноаще форма че ле аў авут. Ел де о кам датъ ꙁічѣ къ, ꙟндатъ дупъ че аў кумпърат де ла църан, ле аў вѫндут ші ел ла ун Евреу, каре трече пе ла Буꙁъу, ка съ мѣргъ ла Іашї; дар маї ла урмъ аў мъртурісіт къ ле аре пе тоате ꙟнгропате ла подул де піатръ, че съ

www.dacoromanica.ro

фаче песте апа Кълнъꙋлꙋї лѫнгъ Бꙋꙁъꙋ.

Кꙋ тоате ачестѣ кѫнд аꙋ фост ла фаца локꙋлꙋї, аꙋ скос де ла доѫ локꙋрї нꙋмаї кѫтева дін обіектеле дате ꙟн такріт; їар челелалте ꙁіче къ ле аꙋ фост ꙟнгропат ла ꙋн ал тріілѣ лок ꙟн марџінѣ Кълнъꙋлꙋї, ші кѫнд аꙋ веніт рѫꙋл маре ле аꙋ лꙋат апа. Ꙟнтре ачестѣ съ афлъ талерꙋл чел фъръ фігꙋрї, статꙋа каре ера ꙟн міжлокꙋл талерꙋлꙋї челꙋї кꙋ фігꙋрї, ꙋн белчꙋг дін челе скрісе кꙋ слове, трії бръцеле, о лампъ ші кѫтева бꙋкъцї тъете дін челеланте обіекте.

Локꙋл ꙋнде аратъ църанꙋл къ ар фі гъсіт ачесте лꙋкрꙋрї ꙟн вѫрфꙋл мꙋнтелꙋї Піетроаса, нꙋ съ креде а фі чел адевърат, афаръ дакъ се ва сокоті къ чінева лꙋѫндꙋле де ла локꙋл лор, ле аꙋ ꙟнгропат аколо ꙟн пріпъ; ла ачест лок нꙋ съ веде нічї о ꙁідіре саꙋ вре о алтъ прегътіре пентрꙋ пъстрарѣ ꙋнор лꙋкрꙋрї де аша прец; їар ꙟн поаліле ачестꙋї мꙋнте, ꙟн сатꙋл Піетроаса, се кꙋноск темеліїле ꙋнеї четъцї а кърія ꙁідіре съ веде а фі дін челе маї векї; асемінѣ съ поменеще ꙟнтре лъкꙋіторії де аколо, къ ꙟн вѫрвꙋл мꙋнтелꙋї Ітсріца, тот ꙟн партѣ локꙋлꙋї, ар фі фост о алтъ четъцꙋе, а ле кърія ꙋрме ꙟнсъ акꙋм нꙋ съ маї кꙋноск.

Тоате ачесте обіекте, каре аꙋ ръмас тъїнꙋіте, пот кѫнтърї 4 саꙋ 5 окъ; їар кѫте сѫнт пънъ акꙋм афлате кѫнтъреск апроапе 16 окъ.

Тоате ачестѣ, дꙋпъ Ꙟналта поронкъ, сѫнт съ се ашеꙁе ла мꙋꙁеꙋл колеџꙋлꙋї; дар маї наінте требꙋе съ се кібꙁꙋїаскъ міжлоаче де а се адꙋче, пе кѫт съ ва пꙋтѣ, обіектеле челе стрікате ла форма че аꙋ авꙋт еле, фъръ декаре нꙋ пот фі де алт інтерес пентрꙋ прівіторї декѫт де а відѣ о грꙋмъдіре де аꙋр морт, ꙟн дꙋлапꙋрї. Пꙋтѫндꙋсе адꙋче оаре-кꙋм ꙟн старѣ лор, ачесте обіекте се ва да маї ла ꙋрмъ о алтъ дескріере ꙟнсоцітъ де десенꙋрї, каре се ꙟфъцошеꙁе фігꙋра фіеш-кърꙋїа обіект; пънъ атꙋнчї поате къ се ва маї доведі чева ші деспре локꙋл чел адевърат. Ꙋнде се вор фі гъсіт ачесте лꙋкрꙋрї, саꙋ ꙋнде вор фі фост еле маїнаінте ашеꙁате.

Конгресꙋл соціетъцїї Історіо Натꙋрале.

Ꙟмпъртъшірѣ каре аре соціетатѣ Історіонатꙋралъ а Молдовеї ла слъвітꙋл конгрес а Натꙋралістілор Германіеї прін міжлочірѣ депꙋтатꙋлꙋї съꙋ Д. Доктор Чіхак, не ꙟндѣмнъ а ꙟмпъртъші оарекаре щіінце асꙋпра політії Фраібꙋрг ꙋнде ꙋрмѣꙁъ ачѣстъ ꙟтрꙋніре. Фраібꙋрг фоста капіталіа де Браісгаꙋ ал Аꙋстріеї есте акꙋма а Маре-Дꙋкатꙋлꙋї де Баден. Ачѣстъ політіе аре 13,000 лъкꙋіторї, о комісіе де мініере (бъї де метал) фабрічї ші о Епіскопіе. Катедрала аре ꙋн фрꙋмос тꙋрн ꙟналт де 568 палме ші чел маї фрꙋмос дꙋпъ ачел де Страсбꙋрг. Аіч съ афлъ о ꙋніверсітате ꙟ каре ꙟн деосъбіте рамꙋрї съ фак бꙋне ꙟвъцътꙋрї.

Ꙟнтрꙋнірѣ натꙋралістілор Германіеї ва фі пентрꙋ політіе ші тоатъ царъ о сербаре націоналъ. Съ ащѣптъ мꙋлцї оаспецї пентрꙋ каре ꙋрмѣꙁъ прегътірї де а лі съ фаче петречерѣ фолосітоаре ші плъкꙋтъ. Маріле Дꙋка аꙋ рѫндꙋіт пентрꙋ ачѣста 3000, їар ꙋніверсітатѣ 1000 фіоріні арџінт. Ꙟ 15 Септ: съ ва статорнічі аколо комісіа медеціналъ, претꙋтінденѣ съ фак прегътірї ші ꙟмподобірї. Сесііле съ вор фаче ꙟ о салъ маре готікъ, ꙋніверсітатѣ, габінетеле, гръдіна Ботанікъ ші спіталꙋріле аꙋ лꙋат о ноꙋъ фрꙋмоасъ формъ. Дꙋпъ ꙟнкеерѣ сесіілор генерале че съ вор фаче ла 18, 22 ші 25 Септ: маї алес ꙟ рамꙋл фізічеї, хемії, мінералогіеї, ботаніеї ꙁоологічї, ші Ікономічї аꙋ а съ фаче преꙋмблърї пе ла челе маї фрꙋмоасе локꙋрї; съ ꙁіче кꙋмкъ ші тꙋрнꙋл съ ва ꙟнлꙋміна. Соціетатѣ Свіцерії ва сосі ꙟн 12 асеміне ші соціетатѣ ꙟмвъцацілор Франціеї. Лъкꙋіторії політіеї аꙋ прегътіт пентрꙋ оаспецї челе маї фрꙋмоасе апартаментꙋрї каре ле вор да гратіс. Піроскафіле ші тръсꙋріле адꙋк пе тоатъ ꙁіꙋа о мꙋлціме де стреіні ші конгресꙋл ꙟмвъцацілор џінтеще астіꙁ лꙋарѣмінте а пꙋблікꙋлꙋї ка ꙋн лꙋкрꙋ че ва ръвърса ноꙋъ лꙋмінъ ші фолос асꙋпра оаменілор.

www.dacoromanica.ro